

Donostian mila bederatzireun eta berrogeta-amairugarren urteko Jorrailaren ogetalauan, Etxaide jauna maipuru dala ta Irigarai, Lekuona, Gorostiaga, Villasante ta Oleaga euskaltzainak eta Labaien, Zinkunegi ta S. Mitxelena urgazleak bertan dirala, Megiten dau Euskaltzaindiak egundo deitutako batzarra.

Ezin etorria iragarri daue Dassance ta Mitxelena euskaltzainak.

Araudizko otoitza eginik, lenaurreko batzar-agiria irakurri ta ao batez onetsia izan da.

Urrango irakurri da Etxaide euskaltzainburu ordeak igaroko Otsai'ren amazpian Gipuzkoako Ekauta-Buruari bidaldu dautsan idazki bat, "Seminario de Filologia Vasca-Julio Urkijo" deritzan Batzordea irazi daualako Euskaltzaindiaren atsegina erakutsirik eta Batzorde orreri, eskerrak emonaz igorri dautsan erantzupena.

Etxaideren idazkia osoro onetsi da ta aitaturiko erantzupena pozarren artu da.

Gero, Euskaltzaindi onen lanak, eta batez be zearo aitatzen direnak aurrera eroateko bear diran diru-eralketai aurre emoteko, alik andien txindi laguntasuna eskatzen Gipuzkoako Aurrezki kutzari il onen amaseian bidaldu dautsan idazkiaren barri damo. Pozik irakurri da idazki au ta bete-betean onetsi da.

Urrango, irakurri da Gregorio Maidagan eta Jorge Villa Paiz jaunak igorritako idazki bat. Bertan Euskaltzaindi onen Buru luzaro izandako Resurrekcion Maria Azkue jaunaren ondorengo bakar ta osokoak dirala-ta, ildako aren gomutan eta berak erakutsiriko guraria bete nairik, Euskaltzaindi-etxean eukazan liburu ta paper guztien eta argitaraturiko liburu-eskubidean emoitza egiten dautse Euskaltzaindiari, baina inoiz Euskaltzaindia deuseztuko balitz berak erabilezan liburu ta paperak, Bizkaiko Ekautaren Gutungirako izango dira eta ori dala-ta, Euskaltzaindiak zaindu ta gorde bear izango dauz. Besteak, edo-ta Azkue jaunak argitaratukoaz eta salgai eukazanaz, Euskaltzaindiak zer nai egingo dau.

Guzti au dala-ta ao-batez ebazten da: 1.º) Gogoz artu esandako emoitzea; 2.º) emoileai, ildako Euskaltzainburu maitearen gomutan artu dauan erabagi mesdegari orreagaitik esker sakon ta sutsua agertu dakioela; 3.º) emoitza orretan sartzen diran liburu ta eskubideen zerrenda zeatza atondu daitela, bi sailetan: bata Bizkaiko Ekauta-Gutuntagirako liburu ta paperakaz; bestea, enparauakaz; 4.º) orretarako ta liburu orreen ardurea artuteko Gorostiaga euskaltzaina izentatzea; 5.º) Erabagi oneek, Bizkaiko Ekautari dagokonez jakin erazotea. Gorostiaga euskaltzaina, Gutuntzain izentau dan ezkerro, Euskaltzaindi-etxean dagozan beste liburu ta gausa guztien zerrenda zeatza eratu dagiala ta oroen ardurea ta erabiltea ebatzi dagiala bere erabagiten da.

Gorostiaga ta Oleaga jaunak dinoa, Bizkaiko Ekautaren "Junta de Cultura" edo Jakintza Batzordearen ordelariakin itz egin dauela ta onek Euskaltzaindiari orain arte egiten dautzen laguntasuna geitu gurarik dagozala; laguntasun geitze ori oraingoz onan izan leiteke; Euskaltzaindi-etxea guztiz makets ta narrioturik dago eta bai beste Euskal-iraskizun zaleak Azkue jaunaren liburu ugariekin geituaz dagoan Euskaltzaindi-Gutuntegia eroso ta egoki erabili al izan dagien, bear diran lanak egina. Pozik eta eskerronez artzen dira eskintzok; Gorostiaga jaun Gutun-zaina itundu bedi Jakintza-Batzordeagaz aitaturiko asmoa bear danez betetako.

Urrengo erabagi da; Seminario de Rojas Euskaltzainak utzi bedi Bizkaiko Jakintza-Batzordean daroan Euskaltzaindiaren ordezipena, eta ordezepe ori aurrerantzean Olea Euskaltzainak beroa; Oleaga jakin erazo bekioe bitzuri.

Labaien jaunak, lenaurreko batzarrean erabagetakoa beteaz, gertu dau txostena, Euskaltzaindiaren antzinako **Euskera** aldizkaria nola barrero orgitaratu leiteken zertzelada guztiak zeaztuaz azaltzen dabela. Oso atseginez entzun da txosten ori. Labaien gain uzten da berrargitaratze ori gertutea.

Labaien jaun beraz dino, Axular euskal-idazle ospetsuaren irureun urrena laster datorrela-ta, beronen "Gero" izen aundiko liburua barrero argitzeko dagoan asmoa aurrera eroateko bear izango dan dirua biltzen Euskaltzaindia alegindu bear litekela, Onantze erabagi da.

Azkenez pozik entzun da "Elerti-erausketak" edo "Charlas Literarias" izenaga, Gipuzkoako Ekauta jauregian ilero euskera-aldez batzarrak egiten asi dirala. Zorionak agertu bekioez asmatzaile ta ertzailleai.

Beste barik eta araudizko otoi taz da batzarra.

Zadorlaria
Nazario Oleaga